

Allerginen alveoliitti

Allerginen alveoliitti on keuhkokudoksen immunologinen sairaus, jota edeltää ei-IgE-välitteinen herkistyminen orgaanisille tai epäorgaanisille yhdisteille.

Sisällysluettelo

Yleisyys

Allergisen alveoliitin esiintyvyys Suomessa on vähentynyt viime vuosikymmeninä. Ammattitautien esiintyvyys on ollut viime vuosina 0.05-1 tapausta /miljoona työntekijää vuosittain ja tapauksia on todettu 10-30 vuodessa.

Aiheuttajat

Allergista alveoliittia aiheuttavat orgaaniset ja epäorgaaniset hiukkaset, jotka ovat riittävän pieniä saavuttaakseen keuhkorakkulat. Tavallisimpia aiheuttajia ovat maatalousympäristön homeiset heinät ja oljet.

Altistumista allergisen alveoliitin aiheuttajille kartoitetaan haastattelemalla potilasta. Haastattelussa voi käyttää apuna kyselyä allergisen alveoliitin aiheuttajista. Jos haastattelussa tulee kyllä-vastauksia, selvitetään työolosuhteita ja altistumista tarkemmin.

[Kysely allergisen alveoliitin aiheuttajista \(pdf\)](#)

Allergisen alveoliitin riskialoja ja altisteita

Riskiala	Altiste
Maatalous	Homeiset heinät ja oljet
Metalliteollisuus	Mikrobeja sisältävät metallintyöstönesteet

Riskiala

Altiste

Saha- ja vaneriteollisuus, hakkeiden käsittely

Homeinen puutavara

Lintujen kasvatus (muun muassa kalkkunan kasvatus)

Lintujen uloste- ja virtsaproteiinit

Kasvihuone ja sieniviljelmät

Homeet ja muut mikrobit

Kosteusvauriorakennusten purkutyöt

Homeet ja muut mikrobit

Elintarviketeollisuus

Viljavarastojen mikrobit, multaiset vihannekset

Jätevedenpuhdistamot

Jäteveden mikrobit

Oireet

Äkillisen alveoliitin oireet alkavat noin 4–8 tuntia allergeenille altistumisesta. Tyypillisiä hengitystieoireita ovat yskä, hengenahdistus ja kuume. Myös lihas- ja nivelkipuja, päänsärkyä ja pahoinvointia voi esiintyä. Taudinkuvan pitkittyessä voi esiintyä painonlaskua.

Alveoliitti voi alkaa myös hitaasti, jolloin oireita hallitsevat yskä, vähitellen paheneva hengenahdistus ja painonlasku, myös iltaan painottuvaa lämpöilyä voi esiintyä. Maanviljelijöiden talvikuukausina toistuvasti esiintyvien kuume-, yskä- ja hengenahdistusoire-episodien yhteydessä on muistettava alveoliitin mahdollisuus.

Tutkimukset

Keuhkojen kuuntelussa voi kuulua hienojakoisia inspiratorisia rahinoita. Keuhkokuvassa on normaali löydös tai alalohkoihin painottuen laaja-alaista pienitäpläistä kuviolisää ja/tai läiskittäisiä keuhkokuumetyyppisiä tiivistymiä. Alkuvaiheessa tulehdusarvot ovat usein koholla, ja veren valkosolujen määrä on lisääntynyt. Sairautta voi olla vaikea erottaa hengitystieinfektiosta.

Voimakkaasti oireileva potilas lähetetään päivystyksellisesti erikoissairaanhoidon. Taudinmääritys tapahtuu keuhkosairauksien yksikössä,

jossa diagnostiset tutkimukset tehdään viipymättä. Sairausloman aikana löydökset voivat normalistua ja taudinmääritys vaikeutua. Useimmilla potilailla on allergeenispesifisiä IgG-luokan vasta-aineita. Keuhkokuvassa tai ohutleiketietokone-tomografiakuvissa todetaan muutoksia.

Spirometriassa voidaan todeta restriktiivinen ventilaatiohäiriö, diffuusiokapasiteetti ja valtimoveren happiosapaine tai -kyllästeisyys voi olla pienentynyt. Bronkoalveolaarihuuhtelussa voidaan todeta lymfocytoosi tai keuhkobiopsiassa alveoliittiin sopivat muutokset.

Hoito ja ennuste

Ensisijainen hoito on altistumisen välttäminen. Potilas on sairauslomalla, kunnes tauti on parantunut. Toipumisen jälkeen maanviljelijät voivat usein jatkaa työtään moottoroidun hengityssuojaimen avulla työterveyshuollon tarkassa seurannassa.

Yleensä keuhkofunktio palautuu lähelle normaalia, mikäli tauti diagnosoidaan ja hoidetaan ajoissa. Taudin uusiutumisen vaara on suuri, jos altistuminen jatkuu. Pitkäaikainen tai uusiutuva hoitamaton tauti voi johtaa keuhkofibroosiin ja keuhkolaajentumaan.

Ennaltaehkäisy

Altistumisen vähentämisellä homeille ja muille orgaanisille ja epäorgaanisille allergisen alveoliitin aiheuttajille voidaan ehkäistä sairauden kehittymistä.

Kysy lisää asiantuntijoiltamme

Hille Suojalehto

ylilääkäri

Sähköpostiosoite

hille.suojalehto [at] ttl.fi

Puhelin

+358 30 474 2545

Irmeli Lindström

ylilääkäri

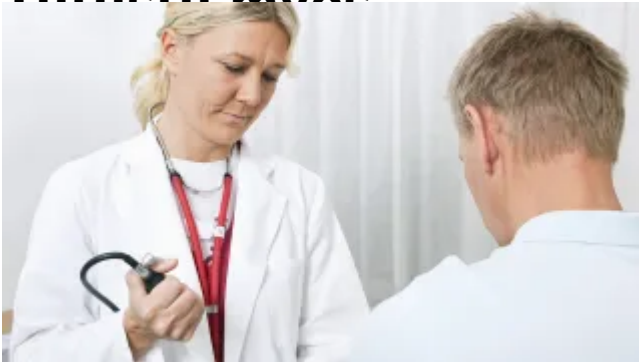
Sähköpostiosoite

irmeli.lindstrom [at] ttl.fi

Puhelin

+358 30 474 2136

Tutustu myös

[Palvelu](#)

[Ammattitautitutkimukset](#)

[Epäiletkö ammattitautia tai työperäistä sairautta? Työhön liittyvässä oireilussa voi olla kysymys ammattitaudista tai...](#)

Avainsanat

[ammattitauti](#)

[allergia](#)